

מִכְלָה. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (שמות ט) הֲיִרָא אֶת דְּבַר יִי' מֵעֲבָדֵי פִּרְעָה, זֶה אִיּוֹב.

ר' יְהוּדָה אָמַר, אֵינּוֹן אֲבִי בְּרָדָא, דִּהוּ נַחְתִּין, אֲתַעְפְּבוּ עַל יְדוּי דְּמִשָּׁה, לְבַתֵּר עָבְדוּ נּוֹקְמִין, בְּיוֹמֵי דִּיהוּשָׁע. וְלִזְמַנָּא דְּאֲתִי, זְמִינִין לְאַחְתָּא אֵינּוֹן דְּאֲשַׁתְּאֲרוּ, עַל אָדוּם וּבְנוֹתֶיהָ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (מלכה ז) כִּימִי צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאנּוּ נִפְלְאוֹת.

דְּבַר אַחַר וַיִּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה וְגו', הַאי קָרָא לָאוּ רִישִׁיָּה סִיפִיָּה, וְלָאוּ סִיפִיָּה רִישִׁיָּה. בְּקַדְמִיתָא וַיִּרָא יִשְׂרָאֵל, וּבַתֵּר וַיִּירָאוּ הָעָם אֶת יִי'. אֶלָּא אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, תְּהוּא סְבָא דְנַחַת עִם בְּנוֹי בְּגָלוּתָא, וְסָבִיל עָלֶיָּה גָלוּתָא, וְאָעִיל לְבְנוֹי בְּגָלוּתָא, הוּא מִמֶּשׁ חָמָא, כָּל אֵינּוֹן נּוֹקְמִין, וְכָל גְּבוּרָאן, דְּעַבְדֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמִצְרַיִם, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב וַיִּרָא יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל מִמֶּשׁ. וְאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, סָלִיק קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְהַאי סְבָא, וְאָמַר לֵיהּ, קוּם חָמֵי בְּנִיךְ דְנִפְקִין מִגּוֹ עֲמָא תְּקִיפָא. קוּם חָמֵי גְבוּרָן דְעַבְדִּית, בְּגִין בְּנִיךְ בְּמִצְרַיִם.

וְהֵינּוּ דְאָמַר רַבִּי יִיסָא, בְּשַׁעְתָּא דְנִטְלֵי יִשְׂרָאֵל לְנַחְתָּא בְּגָלוּתָא דְמִצְרַיִם, דְחִילוּ וְאִימְתָא תְּקִיפָא נִפְלְאוֹת. אָמַר לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לִיעֲקֹב, אִמָּאֵי אֲתָ דְחִיל, (בראשית מז) אַל תִּירָא מִרְדָּה מִצְרַיִמָּה. מִמָּה דְכְּתִיב אַל תִּירָא, מִשְׁמַע דְחִילוּ הוּוּ דְחִיל.

אָמַר לִיהִ כִּי לְגוֹי גָּדוֹל אֲשִׁימֶךָ שָׁם. אָמַר לִיהִ, דְּחִילָנָא
 דִּי יְשִׁיצוּן בְּנֵי. אָמַר לִיהִ, אָנֹכִי אֲרַד עִמָּךְ
 מִצְרִימָה. אָמַר לִיהִ תּוּ דְחִילָנָא, דִּלָּא אֲזִי לְאַתְקַבְרָא
 בְּיַי אֲבַהֲתִי, וְלָא אֲחִמִּי פּוֹרְקָנָא דְבְנֵי, וּגְבוּרָאן דְתַעֲבִיד
 לְהוּ. אָמַר לִיהִ, וְאֲנֹכִי אֲעֲלֶךָ גַם עָלָה, אֲעֲלֶךָ לְאַתְקַבְרָא
 בְּקַבְרֵי אֲבַהֲתֶךָ. גַם עָלָה, לְמַחֲמֵי פּוֹרְקָנָא דְבְרַךְ,
 וּגְבוּרָאן דְתַעֲבִיד לְהוּ.

וְהֵהוּא יוֹמָא דְנִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, סָלִיק לִיהִ קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא לְיַעֲקֹב, וְאָמַר לִיהִ, קוּם, חָמִי
 בְּפוֹרְקָנָא דְבְרַךְ, דְכַמָּה חִילִין וּגְבוּרָאן עֲבָדִית לְהוּ,
 וְיַעֲקֹב הוּא תַמָּן, וְחָמָא כְּלָא, הֲדָא הוּא דְכָתִיב וַיֵּרָא
 יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה.

ר' יִצְחָק אָמַר, מִהֲכָא, (דברים ד) וַיּוֹצִיאֲךָ בְּפָנָיו בְּכַחוֹ
 הַגְּדוֹל מִמִּצְרַיִם. מֵאִי בְּפָנָיו. בְּפָנָיו דָּא יַעֲקֹב,
 דְאֵעִיל לְכַלְהוּ תַמָּן. רַבִּי חֲזַקְיָה אָמַר, וַיּוֹצִיאֲךָ בְּפָנָיו,
 בְּפָנָיו: דָּא אֲבָרְהָם. דְכָתִיב, (בראשית יז) וַיִּפֹּל אֲבָרְהָם עַל
 פָּנָיו.

תָּא חֲזִי, אֲבָרְהָם אָמַר, הַלְבָן מָאָה שָׁנָה יוֹלֵד וְגו', אָמַר
 לִיהִ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, חֲיִיךָ, אַתְּ תַחֲמִי כַמָּה
 אֲכַלוּסִין, וְכַמָּה חֲיִילִין דִּיפְקוּן מִמָּךְ. בְּשַׁעֲתָא דְנִפְקוּ
 יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, כָּל אֵינּוֹן שְׁבַטִין, כָּל אֵינּוֹן רַבּוּוֹן,

סָלִיק קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַבְרָהָם, וְחָמָא לוֹן, הֲדָא הוּא
 דְכָתִיב וַיּוֹצִיאֲךָ בְּפָנָיו. רַבִּי אָבָא אָמַר כְּלָהוּ אֲבַהֲתָא
 אֲזִדְמַנּוּ תַמָּן בְּכָל הַהוּא פּוּרְקָנָא. הֲדָא הוּא דְכָתִיב
 וַיּוֹצִיאֲךָ בְּפָנָיו. מַאי בְּפָנָיו אֵלִין אֲבַהֲתָא.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, וַיּוֹצִיאֲךָ בְּפָנָיו: דָּא יַעֲקֹב. בְּכַחוּ: דָּא
 יִצְחָק. הַגְּדוֹל: דָּא אֲבָרָהָם. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְכֵן
 בְּגִינֵיהוֹן דְּאֲבַהֲתָא, אֲזִדְמַן פּוּרְקָנָא תְּדִיר לְיִשְׂרָאֵל,
 דְכָתִיב (ויקרא כו) וּזְכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְאֶף אֶת בְּרִיתִי
 יִצְחָק וְאֶף אֶת בְּרִיתִי אֲבָרָהָם אֲזִכּוֹר וְהָאָרֶץ אֲזִכּוֹר.
 אֲבַהֲתָא תִּינַח, מֵהוּ וְהָאָרֶץ אֲזִכּוֹר. אֵלָא, לְאַכְלֵלָא
 עֲמַהוֹן דְּדוּד מַלְכָּא, דְּאִיהוּ רְתִיכָא בְּאֲבַהֲתָא (דף נ"ג ע"ב) וְאִינּוֹן
 מִתְעַרְיִן פּוּרְקָנָא תְּדִיר לְיִשְׂרָאֵל.

וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יי' בְּמִצְרַיִם.
 וְכִי הִשְׁתָּא עָשָׂה, וְהָא מְקַדְּמַת דְּנָא אֲתַעְבִּיד, מַאי
 אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יי'. אֵלָא, יָד לָא אֶקְרִי פְּחוּת
 מִחֲמַשׁ אֶצְבָּעָן. הַגְּדוֹלָה: דְּכִלְיָן בַּהּ חֲמֵשׁ אֶצְבָּעָן
 אַחְרָנִין, וְאֲתַקְרוּן כְּדִין גְּדוֹלָה. וְכָל אֶצְבָּעָא וְאֶצְבָּעָא,
 סָלִיק לְחוּשְׁבָנָא רַבָּא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָבִיד בַּהּ (ס"א
 הַשְׁתָּא נִיסִין) נִיסִין וְגַבּוּרָן, וּבַהֲאִי אֲתַעְקְרוּ כְּלָהוּ דְּרַגִּין
 מִשְׁלִשׁוּלֵיהוֹן.

מִכָּאֵן אֲוִלִּיפְנָא דָּא, דְּבַחֲמֵשׁ אֶצְבָּעָן קָמָאִי, כְּתִיב,

וַיַּחֲזֹק לֵב פְּרַעֲהַ, כִּיּוֹן דְּאַשְׁתְּלִמוּ אֵינּוֹן חֲמִשׁ, תּוּ לָא הָוָה
מְלָה בְּרִשׁוּתֵיהָ דְּפְרַעֲהַ, כְּדִין כְּתִיב וַיַּחֲזֹק יְיָ אֶת לֵב
פְּרַעֲהַ.

וְעַל דָּא וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה וְגו', וַיֵּאֱמִינוּ
בֵּי. וְכִי עַד הַשְּׁתָּא לָא הָאֱמִינוּ בֵּי, וְהָא כְּתִיב
(שְׁמוֹת ד) וַיֵּאֱמֵן הָעָם וַיִּשְׁמְעוּ וְגו'. וְהָא חָמוּ כָּל אֵינּוֹן
גְּבוּרָאן דְּעֵבֵד לְהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמִצְרַיִם. אֶלָּא מֵאֵי
וַיֵּאֱמִינוּ, הַהוּא מְלָה דְּאָמַר וַיֵּאֱמַר מֹשֶׁה אֶל הָעָם אַל
תִּירְאוּ הַתִּיצְבוּ וּרְאוּ וְגו'.

ר' יֵיסָא שְׁאִיל וְאָמַר, כְּתִיב וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת מִצְרַיִם
מֵת, וְכְתִיב לֹא תוֹסִיפוּ לְרְאוֹתֵם עוֹד עַד עוֹלָם. אָמַר
רַבִּי יוֹסִי, מֵתִין חָמוּ לְהוּ. אָמַר לֵיהּ, אֵי כְּתִיב לֹא תוֹסִיפוּ
לְרְאוֹתֵם חַיִּים, הָוָה אֱמִינָא הָכִי. אָמַר לֵיהּ ר' אַבְא יְאוּת
שְׁאִילְתָּא.

אֶלָּא תָּא חַזִּי, כְּתִיב (דְּבַרֵי הַיָּמִים א טז) מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם,
וְתַנִּינָן, עוֹלָם לְעֵילָא, וְעוֹלָם לְתַתָּא. עוֹלָם
דְּלְעֵילָא, מֵתִמָּן הוּא שִׁירוּתָא לְאֲדֻלְקָא בּוֹצִינִין. עוֹלָם
דְּלְתַתָּא, תִּמָּן הוּא סִיּוּמָא, וְאֲתַכְּלִיל מְכַלָּא, וּמֵהֵאֵי
עוֹלָם דְּלְתַתָּא, מֵתְעֵרָן גְּבוּרָן לְתַתָּאֵי.

וּבְהֵאֵי עוֹלָם, עֵבֵד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתִּין לְיִשְׂרָאֵל,
וְרַחֲשִׁישׁ לֹון נִיסָא. וְכַד אֲתַעֲרַר הָאֵי עוֹלָם לְמַעַבְדַּ

נִסִּין, כָּלְהוּ מִצְרָאֵי אֲשֶׁתְּקֶעוּ בַיָּמָא, עַל יָדָא דְהָאֵי
 עוֹלָם, וְאַתְרַחֲשֵׁי לֹון לְיִשְׂרָאֵל נִיסָא בְהָאֵי עוֹלָם. וְעַל דָּא
 כְּתִיב, לֹא תוֹסִיפוּ לְרֹאוֹתֶם עוֹד עַד עוֹלָם, עַד דִּיתַעַר
 הָהוּא עוֹלָם, וְיִתְמַסְרוּן בְּדִינֹוי, וְכִיּוֹן דְּאַתְמַסְרוּ בֵּיה
 לְמַתְדָן, כְּדִין כְּתִיב וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת מִצְרַיִם מֵת עַל
 שְׁפַת הַיָּם, הֲדָא הוּא דְכְתִיב מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם, עַד
 הָעוֹלָם דִּיקָא. כְּדִין כְּתִיב, וַיֵּאֱמִינוּ בַיִּי' וּבַמֶּשֶׁה עַבְדּוֹ.

(שמות טו) אַז יִשְׂרִי מֶשֶׁה. ר' יְהוּדָה פְּתַח, (ירמיה א) בְּטָרַם
 אֶצְרֶךְ בַּבֶּטֶן יִדְעַתִּיךְ וְגו'. זַכָּאָה חוֹלְקִיהוֹן דִּישְׂרָאֵל,
 דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲתַרְעֵי בְהוּ יִתִּיר מְכַל שְׂאֵר עַמִּין.
 וּמִסְגִּיאֹת רַחֲמֹותָא דְרַחֲמִים לְהוּ, אֹוקִים עָלֵיהוּ נְבִיאָה
 דְּקִשׁוּט, וְרַעֲיָא מְהִימְנָא. וְאַתְעַר עָלֵיהּ רוּחָא קְדִישָׁא,
 יִתִּיר מְכַל שְׂאֵר נְבִיאֵי מְהִימְנֵי, וְאַפִּיק לֵיהּ מִחוֹלְקִיָּה
 מִמֶּשׁ, מִמָּה דְאַפְרִישׁ יַעֲקֹב מִבְּנוֵי לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא,
 שְׁבִטָא דְלוֹי, וְכִיּוֹן דְהָוָה לוֹי דִּילֵיהּ, נָטַל לֵיהּ קוּדְשָׁא
 בְרִיךְ הוּא, וְאַעֲטַר לֵיהּ בְּכֶמֶה עֲטָרִין, וּמִשַׁח לֵיהּ בְּמִשַׁח
 רְבוֹת קְדִישָׁא דְלַעֲיֻלָּא, וְכִדִּין אַפִּיק מִבְּנוֵי רוּחָא
 קְדִישָׁא לְעֻלְמָא, וְזָרִיז לֵיהּ בְּהִימְנוּיֵי קְדִישֵׁי, מְהִימְנוּתָא
 רַבָּא.

תְּנָא, בְּהֵיא שְׁעַתָּא דְמָטָא זְמַנִּיה דְּמִשָּׁה נְבִיאָה
 מְהִימְנָא לְאַחַתָּא לְעֻלְמָא, אַפִּיק קוּדְשָׁא בְרִיךְ

הוּא רוּחָא קַדִּישָׁא מַגְזָרָא דְסַפִּירוּ דְאַבְן טָבָא, דְהוּה גְּנִיז
 בְּמַאתָן וְאַרְבַּעִין וּתְמַנִּיא (נהורין, ואתנהיר עליה. ואעטריה בשס"ה)
 עֶטְרִין, קַיִימֵי קָמִיָּה, וְאַפְקִיד לִיה בְּכָל דְיֵלִיָּה. (נ"א בִּיתִידָה)
 וַיֵּהָב לִיה מֵאָה וְשִׁבְעִין וּתְלַת מִפְתָּחִין. (נ"א גְּנִיז תָּמָן וְאַעֲטְרִיה בְּתַלַּת
 מֵאָה וְשִׁתִּין וְחֻמֶּשׁ עֶטְרִי וְאַנְהִיר עֲלֵיהָ מַאתָן וְאַרְבַּעִין וּתְמַנִּיא נְהוּרִין וְקָאִים קָמִיָּה וְאַפְקִיד
 לִיה בְּכָל בֵּיתָא דְיֵלִיָּה וַיֵּהָב לִיה מֵאָה וְשִׁבְעִין וּתְלַת מִפְתָּחִין. (נ"א מַאתָן וְשִׁבְעִין וְחֻמֶּשׁ))
 וְאַעֲטַר לִיה בְּחֻמֶּשׁ עֶטְרִין, וְכָל עֶטְרָא וְעֶטְרָא סְלִיק
 וְאַנְהִיר בְּאַלְפָּה עֲלָמִין דְנְהָרִין, וּבּוֹצִינִין דְגְּנִיזִין בְּגְּנִיזִיא
 דְּמִלְכָּא קַדִּישָׁא עֲלָאָה.

כִּדִּין אַעֲבִרִיה בְּכָל בּוֹצִינִין (נ"א בּוֹסְמִין) דְּבַגְנָתָא דְעֶדָן,
 וְאַעֲלִיה בְּהִיכְלִיָּה, וְאַעֲבִרִיה בְּכָל חֵיילִין וְגַיִסִּין
 דְיֵלִיָּה. כִּדִּין אֲזַדְעִזְעוּ כְּלָהוּ, פְּתַחוּ וְאַמְרוּ, אֲסַתְּלָקוּ
 מִסַּחְרָנִיָּה, (סַטְרָא דְסַטְרִין) דְהָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַעַר רוּחָא
 לְשִׁלְטָאָה לְמַרְגְּזוּ עֲלָמִין. קְלָא נָפֶק וְאַמַּר, מֵאֵן הוּא דִּין,
 דְכָל מִפְתָּחִין אֵלִין (דף נ"ד ע"א) בִּידוּי. פְּתַח קְלָא אַחְרָא וְאַמַּר,
 קְבִילוּ לִיה בְּגוּוֹיִיכוּ, דָּא הוּא דְזַמִּין לְנַחְתָּא בֵּין בְּנֵי
 נְשָׂא, וְזַמִּינָא אֲוִרִיָּתָא, גְּנִיזָא דְגְּנִיזִיא, לְאַתְמִסְרָא
 בִּידוּי, וְלְאַרְעֵשָׁא עֲלָמִין דְלַעֲיִלָּא וְתַתָּא עַל יְדָא דְדִין.
 בֵּיה שְׁעַתָּא אֲתַרְגִּישׁוּ כְּלָהוּ, וְנִטְלִין אֲבַתְרִיָּה, פְּתַחוּ
 וְאַמְרוּ, (תהלים סו) הֲרַכְבַּת אָנוּשׁ לְרֵאשֵׁנוּ בְּאֵנוּ בְּאֵשׁ
 וּבַמֵּיִם.

כִּדְיִן סֶלְקָא הֵהוּא רוּחָא, וְקִימָא קָמִי מַלְכָּא. מִפְּתִיחָא,
 סֶלִיק וְאֶתְעֵטֵר בְּעֵטְרוּי, וְאֶעֱטֵרִיהּ בְּתַלְתַּת מָאָה
 וְעֶשְׂרִין וְחֲמִשׁ עֵטְרִין, וְאֶפְקִיד מִפְּתִיחֵי בִידוּי. ש
 דְּאֶבְהַתָּא, אֶעֱטֵרוּ לִיהּ בְּתַלְתַּת עֵטְרִין קְדִישִׁין, וְאֶפְקִידוּ
 כָּל מִפְּתַחֲוֹן דְּמַלְכָּא בִידֵיהּ, וְאֶפְקִידוּ לִיהּ בְּהִימְנוּתָא,
 מְהִימְנָא דְּבֵיתָא. ה סֶלְקָא וְאֶתְעֵטְרָא בְּעֵטְרוּי, וְקִבִּילַת
 לִיהּ מִן מַלְכָּא.

כִּדְיִן, נְחַת הֵהוּא רוּחָא בְּאַרְבִּין דְּשָׂאטֹן, בְּהֵהוּא יִמָּא
 רַבָּא, וְקִבִּילַת לִיהּ לְגַדְלָא לִיהּ לְמַלְכָּא, וְהִיא
 יְהִיבַת לִיהּ מִתְּמֹן זִיּוּנִין, לְאַלְקָאָה לְפָרְעָה וּלְכָל אַרְעִיהּ.
 וּבְשִׁבְתָּא וּבְרִישֵׁי יְרַחֵי, סֶלְקַת לִיהּ לְמַלְכָּא, כִּדְיִן אַקְרִי
 שְׁמִיהּ, בְּאַלִּין אֲתוּוֹן רְשִׁימִין.

וּבְהֵהוּא שְׁעֵתָא, דְּנִפְק לְנַחְתָּא לְאַרְעָא, בְּזֹרְעָא דְּלוּי,
 אֲתַתְּקֵנוּ אַרְבַּע מָאָה וְעֶשְׂרִין וְחֲמִשׁ בּוּצִינִין
 לְמַלְכָּא, וְאַרְבַּע מָאָה וְעֶשְׂרִין וְחֲמִשׁ גְּלִיפִין מִמְּנֹן,
 אוֹזְפוּהָ לְהֵהוּא רוּחָא לְאַתְרֵיהּ, כִּד נִפְק לְעֵלְמָא,
 אֲתַנְהָרָא בְּאַנְפוּי, וּבֵיתָא אֲתַמְלִיָּא מְזִיּוּתִיהּ. בֵּיהּ
 שְׁעֵתָא, קָרָא עֲלֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּטָרַם אַצְרִךְ
 בְּכַטָּן יְדַעְתִּיךְ וּבְטָרַם תִּצָּא מִרְחֹם הַקֹּדֶשְׁתִּיךְ נְבִיא לְגוֹיִם
 נִתְתִּיךְ.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, בֵּיהּ שְׁעֵתָא קָטַל (נ"א אפיל) קוּדְשָׁא בְּרִיךְ

הוא לְרַבְרְבָא מְמַנָּא דְמִצְרָאִי, וְחָמוּ לֵיהּ מֹשֶׁה וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל, כְּדִין אָמְרוּ שִׁירָה. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, וַיֵּרָא
יִשְׂרָאֵל אֶת מִצְרַיִם מֵת, אִזּוּ יִשִּׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל.

(שמות טו) אִזּוּ יִשִּׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. רַבִּי אַבְא פִּתַּח
וְאָמַר, אֲסִתְּפַלְנָא בְּכָל תּוֹשְׁבַתְחֹן דְּשִׁבְחֹן לְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, וְכוּלָם פִּתְחוּ בְּאִזּוּ. (מלכים א ח) אִזּוּ אָמַר שְׁלֹמֹה.
(יהושע י) אִזּוּ יְדַבֵּר יְהוֹשֻׁעַ, (במדבר כא) אִזּוּ יִשִּׁיר יִשְׂרָאֵל. מֵאִי
טַעמָא.

אֲלָא הָכִי תֵּאֲנָא, כָּל נֶסֶן וְכָל גְּבוּרָן דְּאֲתַעְבִּידוּ לְהוּ
לְיִשְׂרָאֵל, כִּד אֲתַנְהִיר נְהִירוּ דְּעֵתִיקָא קְדִישָׁא
בְּעֵטְרוּי, גְּלִיפִין רְשִׁימִין בְּאִזּוּ, בֵּא, וְא, בְּד, אֲנִקִּיב
בְּחֻשׁוֹכִי, וְנְהִיר לְכָל עֵיבֵר. וְכִד אֲתַחְבֵּר נְהִירוּ דְּאֲלִ"ף
וּמִטִּי לְזִי"ן, מֵאֵן זִי"ן, דָּא (ישעיה לד) חֶרֶב לִי"י מְלֵאָה דָם.
כְּדִין עֵבִיד נֶסֶן וְגְבוּרָאן, בְּגִין דְּאֲתַחְבֵּר א' עִם ז'. וְדָא
הוּא שִׁירָתָא. שִׁירָתָא הִיא דְּכָל סְטָרִין, וְדָא הוּא אִזּוּ
יִשִּׁיר.

יִשִּׁיר, שֵׁר מְבַעֵי לֵיהּ. אֲלָא מְלָה דָּא תְּלִיא, וְאֲשִׁלִּים
לְהֵהוּא זְמָנָא, וְאֲשִׁלִּים לְזְמָנָא דְּאֲתִי, דְּזְמִינִין
יִשְׂרָאֵל לְשִׁבְחָא שִׁירָתָא דָּא.

מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל, מְכָאן אֲוִלִּיפְנָא, דְּצְדִיקָיָא קְדָמָאִי,
אָף עַל גַּב דְּאֲסִתְּלָקוּ בְּדַרְגִּין עֲלָאִין דְּלְעִילָא,

וְאֶתְקַשְׂרוּ בְקִשּׁוֹרָא דְצִרּוֹרָא דְחַיִּי, זְמִינִין כְּלָהוּ לְאַחֲיִיא
 בְּגוּפָא, וְלִמְחֻמֵי אֲתֵיין וּגְבוּרִין דְקָא עָבִיד קוּדְשָׁא בְרִיךְ
 הוּא לְיִשְׂרָאֵל. וְלִמְיָמָר שִׁירְתָּא דָּא, הָדָא הוּא דְכָתִיב אִז
 יִשִּׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל.

ר' שְׁמַעוֹן אָמַר מִהֲכָא, (ישעיה יא) יוֹסִיף יי' שְׁנֵית יְדוֹ
 לְקִנּוֹת אֶת שְׂאֵר עַמּוֹ. לְקִנּוֹת: כְּמָה דְאֵת אָמַר, (משלי
 ח) יי' קִנְנֵי רֵאשִׁית דְרִכּוֹ. אֶת שְׂאֵר עַמּוֹ: אֵלֵין אֵינּוֹן
 צְדִיקֵיִיא דְבִהוֹן, דְאֶקְרוּן שְׂאֵר, כְּמָה דְאֵת אָמַר (במדבר יא)
 וַיִּשְׂאֲרוּ שְׁנֵי אַנְשִׁים בְּמַחְנֶה. וְתַנִּינּוֹן, לִית עֲלֵמָא
 מִתְקִימָא אָלָא עַל אֵינּוֹן דְעַבְדֵי גְרַמֵּיהוּ שִׁירֵיִים.

וְאִי תִימָא, הוּאֵיל וְאֶתְקַשְׂרוּ בְצִרּוֹרָא דְחַיִּי, וּמִתְעַנְגִי
 בְעַנּוּגָא עֲלָאָה, אֲמַאי יַחֲתִית לֹון קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
 לְאַרְעָא. פּוּק וְאוּלֵיף מִזְמַנָּא קְדַמָּאָה, דְכָל אֵינּוֹן רוּחִין
 וּנְשַׁמְתִין, דְהוּוּ בְדַרְגָּא עֲלָאָה דְלַעֲיֵלָא וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ
 הוּא אַחֲתִית לְהוּ לְאַרְעָא לְתַתָּא. כָּל שְׁכֵן הַשְּׂתָא, דְבַעֲי
 קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל לְעַקִּימָא, כְּמָה דְאֵת אָמַר (קהלת
 ז) כִּי אָדָם אֵין צְדִיק בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה טוֹב וְלֹא יַחֲטָא.
 וְאִי תִימָא, אֵינּוֹן דְמִיתוּ בְעַטְיוּ דְנַחֲשׁ. אֲפִילוּ אֵינּוֹן
 יְקוּמוּן, וִיהוֹן מְאֲרֵי דְעֵיטָא, לְמַלְכָּא מְשִׁחָא.

וְעַל דָּא תַנִּינּוֹן, מֹשֶׁה זְמִין לְמִימָר שִׁירְתָּא לְזְמַנָּא דְאֵתִי.
 מְאִי טַעְמָא. בְּגִין דְכָתִיב, (מיכה ז) כִּימִי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ

מִצְרַיִם אֲרָאנוּ נִפְלְאוֹת. אֲרָאָךְ מִבְּעֵי לִיָּהּ. אֶלֶּא
 אֲרָאנוּ מִמֶּשׁ, לְמֵאן דְּחָמָא בְּקַדְמִיתָא, יַחְמִי לִיָּהּ
 תְּנַיִנּוֹת, וְדָא הוּא אֲרָאנוּ, וּכְתִיב (תהלים ג) אֲרָאנוּ בִישַׁע
 אֱלֹהִים, וְאֲרָאֵהוּ בִישׁוּעָתִי. (דף נ"ד ע"ב) וּכְדִין אִזּוּ יִשְׁיר מִשָּׁה
 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת לֵיָּי.

שִׁירְתָּא דְּמִטְרוֹנִיתָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. תְּנַיִנּוּ, כָּל בַּר
 נָשׁ דְּאָמַר שִׁירְתָּא דָּא בְּכָל יוֹמָא, וּמְכוּוֹן בָּהּ,
 זְכִי לְמִימְרָא לְזַמְנָא דְּאִתִּי. דְּהָא אִית בָּהּ עֲלֵמָא דְּעֵבֵר,
 וְאִית בָּהּ עֲלֵמָא דְּאִתִּי, וְאִית בָּהּ קְשָׁרִי מְהֵימְנוֹתָא, וְאִית
 בָּהּ יוֹמֵי דְּמִלְכָּא מְשִׁיחָא. (נ"א אֶת לְעִילָא כָּל אֵינּוֹן וּכְוִי) וְתִלֵּי עָלָה,
 כָּל אֵינּוֹן תּוֹשְׁבַחְתָּאן אַחְרַנִּין, דְּקָאמְרִי עֲלָאי וְתַתְּאִי.

הַשִּׁירָה שִׁיר זֶה מִבְּעֵי לִיָּהּ. אֶלֶּא שִׁירְתָּא, דְּקָא מְשַׁבַּחַת
 מִטְרוֹנִיתָא לְמִלְכָּא. וּמִשָּׁה מִתַּתָּא לְעִילָא
 קָאמַר, וְהָא אוּקְמוּהָ. לֵיָּי: בְּגִין דְּאֵנְהִיר לָהּ מִלְכָּא
 אַנְפַּתָּא, (נ"א דְּנְהִיר אַנְפוּי מִלְכָּא לְקַבְלָהּ) ר' יוֹסִי אָמַר, דְּכָל אֵינּוֹן
 מְשַׁחִין, דְּהוּוּ נַגְדִין, מְשִׁיךְ מִלְכָּא קְדִישָׁא לְקַבְלָהּ, בְּגִינֵי
 כֶּךָ מְשַׁבַּחָא לִיָּהּ מִטְרוֹנִיתָא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אִי הָכִי, אָמַאי כְּתִיב מִשָּׁה וּבְנֵי
 יִשְׂרָאֵל, וְהָא מִטְרוֹנִיתָא בְּעִיא לְשַׁבַּחָא. אֶלֶּא,
 זַכָּאָה חוּלְקִיהוֹן דְּמִשָּׁה וְיִשְׂרָאֵל, דְּאֵינּוֹן הוּוּ יַדְעִין
 לְשַׁבַּחָא לְמִלְכָּא, בְּגִין מִטְרוֹנִיתָא כְּדָקָא יָאוֹת, בְּגִין דְּכָל

הֵהוּא חֵילָא וּגְבוּרָה דִּילָהּ, יִרְתָּא מִן מַלְכָּא.
 ר' חֵיִיא פִּתַּח וְאָמַר, (איכה ב) קוּמִי רוּנִי בַּלִּילָה לְרֹאשׁ
 אֲשֶׁמוּרוֹת. קוּמִי רוּנִי: דָּא כְּנֻסְת יִשְׂרָאֵל. בַּלִּילָה:
 בְּגָלוּתָא. ר' יוֹסִי אָמַר, בַּלִּילָה: בְּזִמְנָא דְהִיא שְׁלִטָּא
 וּמִתְעָרָא, לְרֹאשׁ אֲשֶׁמוּרוֹת, בְּרֹאשׁ מִבְּעֵי לֵיהּ. אָלָא
 לְרֹאשׁ, כְּמָה דְכְּתִיב, (בראשית מז) עַל רֹאשׁ הַמָּטָה.
 וְאוּקְיָמְנָא, רֹאשׁ הַמָּטָה, דָּא יְסוּד. אוּף הָכָא לְרֹאשׁ, דָּא
 יְסוּד, דְּמִטְרוּנִיתָא מִתְבְּרַכָּא בֵּיהּ. רֹאשׁ אֲשֶׁמוּרוֹת: דָּא
 הוּא רִישָׁא, דְּנֻצָּח וְהוּד.

ר' יוֹסִי אָמַר, דָּא הוּא רִישָׁא דְכְּתָרִי מַלְכָּא וְסִיּוּמָא. רַבִּי
 אַבָּא אָמַר, לְרֹאשׁ אֲשֶׁמוּרוֹת כְּתִיב חֶסֶד, וְדָא הוּא
 רִישָׁא, רֹאשׁ הַמָּטָה. וְכֹלָא בְּמַלְכָּא קְדִישָׁא עֲלָאָה אֲתָמַר,
 וְדָא הוּא לֵיִי.

רַבִּי יִיסָא אָמַר, הַשִּׁירָה הַזֹּאת לֵיִי, דָּא הוּא נִהְרָא
 דְּנִפְיָק מִעֵדָן, דְּכָל מִשְׁחָא וּרְבוּ נִפְיָק מִנֵּיהּ,
 לְאֲדִלְקָא בּוּצִינִין. וּמִשְׁמַע לְבַתָּר דְּכְּתִיב אֲשִׁירָה לֵיִי,
 דָּא הוּא מַלְכָּא קְדִישָׁא עֲלָאָה, וְעַל דָּא לָא כְּתִיב אֲשִׁירָה
 לוֹ.

וַיֹּאמְרוּ לְאֹמֵר, לְדָרִי דָרִין, בְּגִין דְּלָא יִתְנַשֵּׂי מִנֵּיהּ
 לְעֵלְמִין. דְּכָל מֵאן דְּזָכִי לְהֵאִי שִׁירְתָּא בְּהֵאִי
 עֲלָמָא, זָכִי לָהּ בְּעֵלְמָא דְּאֲתִי, וְזָכִי לְשִׁבְחָא בָּהּ בְּיוֹמוֹי

דְּמִלְכָּא מְשִׁיחָא, בְּחֻדְוֹתָא דְכְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל בְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא. דְּכְּתִיב לְאֹמֵר, לְאֹמֵר בְּהֵהוּא זְמַנָּא. לְאֹמֵר
 בְּאַרְעָא קְדִישָׁא, בְּזְמַנָּא דְשָׂרוּ יִשְׂרָאֵל בְּאַרְעָא. לְאֹמֵר
 בְּגָלוּתָא. לְאֹמֵר בְּפוּרְקָנָא דְלְהוֹן דְיִשְׂרָאֵל. לְאֹמֵר
 לְעֵלְמָא דְאַתִּי.

אֲשִׁירָה לִי נְשִׁיר מְבַעֵי לִי, מֵאֵי אֲשִׁירָה. אֲלֵא בְּגִין
 דְהוּ מְשַׁבְּחָן תּוֹשַׁבְּחַתָּא דְמִטְרוֹנִיתָא. (בְּעוּ לְשַׁבְּחָא)

לִי: דָּא מְלָכָא קְדִישָׁא. כִּי גָאָה גָאָה (קְמוּדָה): דְסֻלִיק
 וְאַתְעֵטֵר בְּעֵטְרוֹי, לְאַפְקָא בְּרַכָּאן וְחִילִין וְגְבוּרָאן,
 לְאַסְקָא בְּכָלָא. כִּי גָאָה גָאָה: גָאָה בְּהֵאֵי עֲלְמָא, גָאָה
 בְּעֵלְמָא דְאַתִּי. כִּי גָאָה בְּהֵהוּא זְמַנָּא, גָאָה, בְּגִין
 דִּיתְעֵטֵר בְּעֵטְרוֹי בְּחֻדְוֹתָא שְׁלִימוֹתָא.

סוּס וְרוֹכְבוֹ רָמָה בְּיָם, שׁוּלְטָנוּתָא דְלְתַתָּא, וְשׁוּלְטָנוּתָא
 דְלְעֵילָא דְאַחִידֵן בְּהוּ, אֲתַמְסְרוּ בְּהֵהוּא יַמָּא רַבָּא,
 וְשׁוּלְטָנוּתָא רַבָּא לְמַעַבְד בְּהוּ נוֹקְמִין. וְתַנִּינָן, לָא עֲבִיד
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִינָא לְתַתָּא, עַד דִּיעֲבִיד בְּשׁוּלְטָנִיָּהוֹן
 לְעֵילָא, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, (יִשְׁעִיָּה כד) יִפְקוּד יְיָ עַל צְבָא
 הַמְרוֹם בַּמְרוֹם וְעַל מַלְכֵי הָאָדָמָה עַל הָאָדָמָה.

רָמָה בְּיָם, אֲמַר ר' יְהוּדָה, בֵּיתָא בְּלִילִיָּא, אֲתַעֵר גְּבוּרָא
 תְּקִיפָא, דְכְּתִיב בֵּיתָא וַיּוֹלֶךְ יְיָ אֶת הַיָּם בְּרוּחַ קְדָיִם
 עֲזָה כָּל הַלִּילָה. (ס"א דְאַתְעֵר בֵּיתָא גְּבוּרָה תְּקִיפָא) בְּהֵהוּא זְמַנָּא,

בְּעֵאת מְטְרוֹנִיתָא מִן מְלָכָא, כָּל אֵינּוֹן אַכְלוּסִין דְּלִתְתָּא,
 וְכָל אֵינּוֹן שׁוּלְטָנִין דְּלְעִילָא, דִּיתְמַסְרוֹן בִּידְהָא. וְכִלְהוּ
 אֲתַמְסְרוּ בִידְהָא, לְמַעַבְד בְּהוּ נּוֹקְמִין, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב
 סוּס וְרוֹכְבוֹ רָמָה בַּיָּם. בַּיָּם סַתָּם, לְעִילָא וְתַתָּא.

(שמות טו) עָזִי וְזִמְרַת יְהוָה. רַבִּי חֲזִיָּא פִּתְח וְאָמַר, (תהלים קלט)

אַחֹר וְקִדְם צִרְתָּנִי וְתִשֶׁת עָלַי כַּפְכָּה. כַּמָּה אֲצַטְרִיכוּ
 בְּנֵי נֶשֶׁא לִיקְרָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּגִין דְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא כַּד בְּרָא עֲלֵמָא, (דף נ"ה ע"א) אֲסַתְּכַל בֵּיהּ בְּאֲדָם
 לְמַהוּי שְׁלִיט עַל כָּלָא. (ב"א לְמַהוּי שְׁלִים בְּכֵלָא וְאַתְבְּרִי דוּ פְּרָצוּפִין) וְהוּא
 דְּאֵמִי לְעֵלְאִין וְתַתְּאִין. נַחַת לִיהּ בְּדַמּוּת יְקִירָא, וְחָמוּ
 לִיהּ בְּרִיִּין, כְּדִין אֲתַכְּנֹשׁוּ לְגַבִּיָּהּ, וְסָגִידוּ לְקַבְּלִיהּ,
 וְאִימְתָא וְדַחְלָא נְפֻלַת עָלֵיהּ מְדַחְלַתִּיהּ, הֲדָא הוּא
 דְכְּתִיב, (בראשית ט) וּמּוֹרָאֲכֶם וְחַתְּכֶם יִהְיֶה עַל כָּל חֵית
 הָאָרֶץ וְעַל כָּל עוֹף הַשָּׁמַיִם.

עֵיִלִּיָּהּ לְגַנְתִּיָּה דְנַטְע, לְנַטְרִיָּה לְמַהוּי לִיהּ חֲדוּ עַל חֲדוּ,
 וְלֹא שְׁתַּעֲשַׁע בֵּיהּ. עָבַד לִיהּ טְרוּצְטְבוּלִין מְחַפִּיִּין
 בְּאַבְנֵי יָקָר, וּמְלֹאכִין עֲלֵאִין חֲדָאן קָמִיָּה. לְבַתַּר פְּקִיד
 לִיהּ עַל אֵילָנָא חַד וְלֹא קָאִים בְּפַקּוּדָא דְמֵאֲרִיָּה.

אַשְׁכְּחָנָא בְּסַפְרָא דְחַנּוּךְ, דְּלְבַתַּר דְּסַלִּיק לִיהּ קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, וְאַחֲמִי לִיהּ כָּל גְּנוּזִיָּא דְמְלָכָא,
 עֲלָאִי וְתַתְּאִי, אַחֲמִי לִיהּ אֵילָנָא דְחַיִּי, וְאֵילָנָא דְאַתְפְּקִד

עֲלִיָּה אָדָם, וְאַחֲמִי לִיָּה דְּוֹכְתִּיָּה דְּאָדָם בְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן.
 וְחָמָא, דְּאֶלְמָלִי נָטִיר אָדָם פְּקוּדָא דָּא, יְכִיל לְקִיָּמָא
 תְּדִירָא, וְלִמְהוּי תְּדִירָא תַּמָּן. הוּא לָא נָטִר פְּקוּדָא
 דְּמֵאֲרִיָּה, נִפְק בְּדִימוּס וְאַתְעֵנֵשׁ.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אָדָם דִּוּ פְּרָצוּפִין אֲתַבְּרִי, וְהָא
 אוֹקִימָנָא, (בראשית ב) וַיִּקַּח אֶחָת מִצִּלְעוֹתָיו, נָסְרוּ
 הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְאַתְעֵבִידוּ תְּרִין, מִמְּזֻרְחָ וּמִמְעָרְבָ,
 הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים קלט) אַחֲוֹר וְקָדָם צִרְתָּנִי. אַחֲוֹר דָּא
 מִמְעָרְבָ, וְקָדָם דָּא מְזֻרְחָ.

ר' חֲיִיאָ אָמַר, מַה עֵבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, תִּקִּין לְהֵהוּא
 נוֹקְבָא וְשִׁכְלִיל שְׁפִירוֹתָהּ עַל כָּלָא, וְעֵיילָה לְאָדָם,
 הָדָא הוּא דְכְּתִיב וַיִּבֶן יי' אֱלֹהִים אֶת הַצֶּלַע אֲשֶׁר לָקַח
 מִן הָאָדָם לְאִשָּׁה. תָּא חֲזִי, מַה פְּתִיב לְעֵילָא, וַיִּקַּח אֶחָת
 מִצִּלְעוֹתָיו. מֵאִי אֶחָת. כִּמָּה דָּאֲתָ אָמַר (שיר השירים ו) אֶחָת
 הִיא יוֹנָתִי תַמָּתִי אֶחָת הִיא לְאִמָּהּ. מִצִּלְעוֹתָיו: מִסְטְרוּי.
 כִּמָּה דָּאֲתָ אָמַר, (שמות כו) וּלְצִלְעֵי הַמִּשְׁכָּן.

ר' יְהוּדָה אָמַר, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נִשְׁמַתָּא עַלְאָה יְהֵב
 בֵּיהּ בְּאָדָם, וְכִלִּיל בֵּיהּ חֲכָמָתָא וְסַכְלָתָנוּ, לְמַנְדַּע
 כָּלָא. מֵאֲן אֲתֵר יְהֵב בֵּיהּ נִשְׁמַתָּא. ר' יִצְחָק אָמַר, מֵאֲתֵר
 דְּשִׂאֵר נִשְׁמַתִּין קְדִישִׁין קָא אֲתִיִּין.

ר' יְהוּדָה אָמַר, מֵהֲכָא. דְכְּתִיב, (בראשית א) תּוֹצֵא הָאָרֶץ

נֶפֶשׁ חַיָּה, מֵאֵן הָאָרֶץ. מֵהֵוּא אֲתָר דְּמִקְדָּשָׁא אֲשֶׁתְּכַח
 בֵּיהּ. נֶפֶשׁ חַיָּה, נֶפֶשׁ חַיָּה סְתָם, דָּא נֶפֶשׁא דְאָדָם קְדָמָא
 דְּכָלָא.

ר' חֵיִיא אָמַר, אָדָם הוּוּ יָדַע חֲכָמְתָא עֲלָאָה, יִתִּיר
 מִמְּלֵאכֵי עֲלָאֵי, וְהוּוּ מִסְתַּכֵּל בְּכָלָא, וַיִּדַע
 וְאֲשֶׁתְּמוֹדַע לְמֵאֲרִיָּה, יִתִּיר מִכָּל שְׂאֵר בְּנֵי עֲלָמָא. בְּתַר
 דְּחָב, אֲסִתִּימוּ מִנִּיהּ מִבּוּעֵי דְחֲכָמְתָא, מַה כְּתִיב (נ"א ממה
 דְּכְתִיב) (בראשית ג) וַיִּשְׁלַחְהוּ יְיָ אֱלֹהִים מִגֵּן עֵדֶן לְעִבּוֹד אֶת
 הָאָדָמָה.

ר' אֲבָא אָמַר, אָדָם הָרֵאשׁוֹן מְדַכָּר וְנוֹקְבָא אֲשֶׁתְּכַח,
 הָדָא הוּוּ דְכְתִיב, (בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם
 בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵינוּ, וְעַל דָּא, דְּכָר וְנוֹקְבָא אֲתַעֲבִידוּ
 כְּחַדָּא, וְאֲתַפְּרְשׁוּ לְבִתְרָא. וְאֵי תִימָא, הָא דְאָמַר הָאָדָמָה
 אֲשֶׁר לָקַח מִשָּׁם. הָכֵי הוּוּ וְדָאֵי, וְדָא הֵיא נּוֹקְבָא,
 וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּוּ אֲשֶׁתְּתַף עִמָּהּ, וְדָא הוּוּ דְכָר
 וְנוֹקְבָא, וְכָלָא הוּוּ מְלָה חֲדָא.

ר' יוֹסִי אָמַר, עֲזִי וְזִמְרַת יָהּ, אֵינּוֹן דְּכִלְיָן דָּא בְּדָא וְלָא
 (נ' ע"ב) אֲתַפְּרְשָׁן דָּא מִן דָּא וְלַעֲלָמִין אֵינּוֹן
 בְּחִבִּיבוּתָא, בְּרַעוּתָא חֲדָא, דְּמִתְמָן אֲשֶׁתְּכַחוּ (נ"א אֲתַמְשְׁכוּ)
 מְשִׁיכֵן דְּנַחֲלִין וּמִבּוּעֵין לְאֲסִתְּפָקָא כָּלָא, וְלְבָרְכָא כָּלָא,
 לָא כְּדִיבּוּ מִימֵי מִבּוּעֵין, כְּמָה דָּאֲתָא אָמַר (ישעיה נח) וְכְמוֹצָא